

(David Fortuna)

PROJEKT: ALMA

Kar boste prebrali v naslednjih vrsticah ni še en velem kako šolati psa, kako nam kužki obogatijo življenje, kako so oh in sploh najboljši. Večji del tega že veste, zato vam raje ponudim v branje zgodbo.

Oktobra 2004 je v naše domove in srca vstopila psička Alma, črna labradorka, takrat stara osem mesecev. Matjažev, Metin in Alenkin namen - izšolati psa vodnika slepi osebi. Začela se je popolnoma nova vrsta dela s psom.

Alma je pred prihodom v naše domove živela v pesjaku, ni bila socializirana (bala se je stopnic, gladkih tal, avtobusov, tovornjakov, drugih psov, ...). Kaj je botrovalo naši odločitvi, da jo kot dejansko neperspektivno vzamemo - punca se je neverjetno hitro adaptirala.

Po zahtevnem procesu socializacije (predstavili smo ji vse česar smo se lahko domislili), smo nadaljevali z učenjem osnovnih povelj in učenjem vodenja (vlečenje, nakazovanje robnikov, ožin, ovir, iskanje prehodov, bankomatov, klopi, prostih sedežev, ...). Čas je mineval, Alma je postajala vedno boljša, zanesljivejša, samostojnejša. Dan preden je Alma dopolnila dve leti, 02.02.2006 sta z Meto v vlogi slepe osebe opravili izpitno pot v Ljubljani. Alma je na naše veselje in hkrati žalost bila pripravljena na odhod. Težko pričakovana pogodba Zavoda je prišla, na njej je bilo navedeno ime osebe, ki bo prejela našo psičko - David Fortuna iz Zagorice pri Velikem Gabru.

Začel se je dolgo pričakovani prenos, ki spada med zahtevnejše stvari v procesu šolanja psa vodnika. Prenos pomeni naučiti slepo osebo pravilne uporabe psa. Po zaključenem prenosu pes in slepa oseba opravljata izpit. Po opravljenem izpitu kuža postane nenadomestljiv 'pripomoček' slepemu.

Matjaž je bil tisti, ki je opravil največji del prenosa. On je tudi poklical Davida in mu na njegovo presenečenje v telefon zrecital: 'David dobil boš najboljšega psa vodnika na svetu - psičko Almo!' To je začetek PROJEKT: ALMA. Kar boste prebrali v naslednjih vrsticah so Davidove besede.

KDO JE DAVID IN KDO JE ALMA?

Pozdravljeni vsi poznavalci psov, njihove vzgoje in dogodivščin. Ime mi je David in prihajam iz Zagorice pri Velikem Gabru, star sem 20 let. Psi me zanimajo tako kot vas. Dolgo časa sem hrepenel po tem, da bi imel svojega psa. Ker sem po naravi izredno potrpežljiv se mi je želja končno izpolnila. Bili so trenutki, ko je tudi moje potrpljenje jemalo slovo, vendar sem vztrajal. Splačalo se je, saj sem ponosen skrbnik ne psa, temveč psičke, ki sliši na ime Alma.

Če mislite, da je preprosto priti do psičke kot je Alma ali do katerega koli psa vodnika slepih se motite. Biti moraš neverjetno strpen, da končno dočakaš tisto po čemer hrepeniš celih 18 let in več. Vendar želja ne zadostuje, saj potrebuješ napotnico. Seveda ne smem pozabiti bistvenega - pridobiti si moraš status slepe osebe, tvoji bivanjski pogoji morajo biti ustrezni za bivanje psa, družina mora dati svoj pristanek. Nekaj več o teh stvareh boste izvedeli v naslednjih točkah. Pred Almo nisem imel svojega psa, ona je moja prva psička. Naša vas je polna psov, skoraj ni hiše pri kateri ne bi zalajalo, ko greš mimo, kar sem opazil šele sedaj, saj nama je to povzročalo nekaj preglavic, ki pa so sedaj že preteklost. V akcijo iskanja psa vodnika bi lahko šel takoj po dopolnjenem 18 letu, vendar takrat še nismo natančno vedeli koliko vida mi je ostalo. Spominjam se kako težko je bilo priti iz srednje šole (kjer sem se šolal za telefonista) do avtobusne postaje, ker nisem imel Alme, da bi me reševala iz zank in ovir na poti. Pogosto mi tudi orientacija ni pomagala pri premagovanju poti. Sedaj me pot ne bi skrbela, saj imam Almo in z njo je vse drugače.

Rad berem, šahiram, niso mi všeč zgolj psi temveč vse živali, saj sem navdušen nad biologijo in hkrati sem strasten poznavalec zgodovine. Želel sem študirati zgodovino, vendar ni šlo s tretjo stopnjo izobrazbe. Po duši sem športnik in z mano vsa moja družina. Moj oče je bil tekmovalec v motokrosu, sedaj družinske barve zastopa mlajši brat Jure. Sam bi želel tekmovati v tandemu - kolo prirejeno za dva človeka. Kolesarstvo je moja strast.

Moja Alma je psička, stara dve leti, labradorka in ima Hrvaški rodovnik. Zdravstvene preglede je prav tako opravila na Hrvaškem. Je zelo temperamentna, živahna. Je sterilizirana. Rada se igra, teče in se je hitro navezala name. Znano je, da so labradorci zelo pametni in marljivi psi, ter odlični vodniki slepih.

KAKO PRIDOBITI PSA VODNIKA?

Navadno se za psa vodnika odločijo slepe osebe ali ljudje s statusom slepega. To pomeni, da nekateri ljudje ločijo samo svetlobo in temo, drugi imajo ohranjeno do 5 odstotkov vida. Oseba mora biti polnoletna, da lahko poskrbi za psa vodnika. Pridobiti mora napotnico okulista. Sledi mučno čakanje na obisk komisije, ki preveri ali je kandidat sposoben poskrbeti za psa vodnika in v kakšnem okolju živi ter dela, hkrati razložijo vse podrobnosti v zvezi s psom vodnikom. Kandidat, ki izpolnjuje pogoje za dodelitev psa je uvrščen na čakalno listo. Temu sledi mučno čakanje (tudi več let) na odrešilen telefonski klic inštruktorja, ki kandidata obvesti o začetku in poteku šolanja ter razloži vse podrobnosti o pripravah na prihod psa. V Sloveniji letno izšolajo do štiri pse vodnike.

Pri meni se je pojavila težava pri pridobivanju statusa slepe osebe, saj sem na meji med slabovidnostjo in slepoto, vendar so prevladali kriteriji za slednje. Lansko zimo sva z očetom obiskala okulistko ter dobila napotnico. Nato sem čakal in čakal in lansko poletje tudi dočakal obisk komisije ravno v času evropskih motokros dirk. Gospoda Vidic in Prelesnik sta mi pojasnila vse podrobnosti glede psa vodnika.

KO TE ZADANE SREČA

Čeprav rad klepetam po telefonu ali mobitelu še nisem imel tako vročega desnega ušesa kot tistega usodnega dne, ko sem prejel Matjažev navdušen klic, da so mi dodelili psa vodnika - labradorko Almo s katero se bova srečala čez tri dni. Ravno dovolj časa za nabavo osnovnih stvari, ki jih kuža potrebuje (posoda za hrano, za vodo, priboljški, igrače, ...). Naše sobotno srečanje je v moje življenje prineslo veliko pozitivnih sprememb in je pomenilo pomemben korak v mojem življenju. Vsa družina je tri dni preživela v nestrpnem pričakovanju velikega dogodka. Dvomil sem vase, nisem bil prepričan ali mi bo uspel veliki met. Alma je bila nad novim okoljem navdušena. Dobil sem osnovna pojasnila: o Alminem rodovniku, poteku šolanja, kaj vse zna, kje vse se sme pes vodnik gibati, kaj vse potrebujem, kako bo potekal prenos in seveda zaključni izpit. Pazljivo smo poslušali. Čas je prehitro minil in Matjaž, Meta, Alenka so se poslovili, moja lepotica na štirih tačkah je ostala pri meni. Začelo se je uvajanje oziroma prenos.

PRIGODE ALME, DAVIDA IN INŠTRUKTORJA MATJAŽA

Alma se je v nekaj dneh privadila življenja z mano in svojo novo družino. Trudil sem se pravilno izvajati dnevno rutino. Zjutraj zgodnje prebujanje, Almo peljati na potrebo, hranjenje, sprehod, krtačenje. Postajala sva nerazdružljiva. Kamor koli sem se premaknil mi je sledil njen zvonček. Alma ni rada sama, jaz prav tako ne. Jokala je samo prvo noč, nato nikoli več.

Naučil sem se pravilnega poveljevanja za opravljanje potrebe, natančnega odpoklica, urejenega hranjenja in prinašanja posode, povodca, copat.

Matjaž je prihajal vsak dan z novimi povelji poslušnosti in vodenja. Jaz sem se prizadevno učil, ponavljal, vadil intonacijo, Alma pa je veselo hodila po listih popisanih s povelji ter si mislila 'Dej no dej, saj jaz to vse obvladam! Če je treba tudi za oba!' 'Eno jasno povelje, prepričam se ali ga je punca izvedla, razbremenitev. Zakaj to tako rad pozabljam?'

Bili so boljši in slabši dnevi. Snežilo je, deževalo, pihalo, sijalo sonce kot za stavo. Mi smo delali, garali. Težko sem dočakal trenutek, ko sem prijel za vodilo in občutil kako moja deklica vodi. Suvereno, zanesljivo. To je to!

Obvladala sva pot do trgovine in nazaj. Nakupovanje sedaj ni težava. Šla sva na kavico. V Ljubljanski BTC. Naučila sva se izpitno pot. Mesec dni dela. Velik dan - izpit. Lokacija: Novo mesto in Zagorica, čas: 15.00, dan: 24. marec 2006, komisija: Vidic in Prelesnik.

Kljub mladosti me je življenje pošteno prekalilo. Mnogo je bilo preizkušenj, zame in za mojo družino. Vedno nam je uspelo. Dobro sem se pripravil na izpitno preizkušnjo. Psihično sem bil močan, gotov, da bom zmogel in prepričan, da mi bo Alma pomagala iz zagate, če bo do tega prišlo. Uspelo nama je, vsem nam, ki smo se trudili in si prizadevali za uspeh. Izpit sva opravila!

Tako se zaključí del zgodbe, ki jo je David namenil vam v branje in razmislek. Zgodba Davida in Alme sedaj teče svojo pot, upam, da za Davida bolj svetlo, razburljivo in polno. To naredijo psi za nas, odprejo nas, pokažejo, da je v življenju pomembno biti srečen, zadovoljen, miren ter da vse ostalo pride samo od sebe.

Mi trije bomo nadaljevali s šolanjem psov vodnikov. Na poti se srečujemo z ovirami in spodbudami. Slednje so tiste, ki nam dajejo moč za nadaljevanje.